

Kdo nás ochrání před MOBILNÍMI VYSÍLAČI? aneb Jak zemědělcům přestaly dojit krávy

Píše se červenec roku 2006 a rakouským tiskem proběhne následující zpráva, mimo jiné i s titulem *Krávy chrání pletivo. Kdo ochrání lidi?*

Před několika lety byl postaven vysílač pro obsluhu mobilních telefonů necelých 70 m před statkem Ericha a Marie Pergerových v Mitterkirchenu. Co následovalo, popisuje **Erich Perger** (48): „Nejprve jsme si všimli, že naše krávy už nechťejí žrát. Dojivost prudce poklesla a nakonec se začala rodit mrtvá telata. To byl pro nás velký otřes.“

Rodina zemědělce změnila krmnou dávku, nepřineslo to však žádný efekt. Když pak šest z deseti krav uhynulo, byl to pro Pergerovi velmi poplašný signál. „Došli jsme do bodu, kdy jsme se cítili ohroženi v naší existenci,“ říkají Perger a jeho žena. Neobvyklé změny chování krav jako zvláštní stereotypní pohyby hlavou, ale i zmizení vlaštovek, které dosud každoročně hnízily ve chlěvě, donutilo Pergerovi uchýlit se ke svépomoci. Pozvali elektromontéra z blízké obce Bad Kreuzen. Ten provedl rozsáhlé měření nízkofrekvenčních a vysokofrekvenčních polí na jejich statku. Výsledek rodinu nijak nepřekvapil. Na doporučení „elektrobiologa“ namontoval **Erich Perger** před všechny otvory ve stěnách směrem k vysílači jemné uzemněné železné pletivo. „Hodnoty pak dosahovaly už jen desetinu dříve naměřeného záření,“ sdělil Perger. To jej ujistilo v jeho předpokladu, že za radiční zátížení s tak závažnými důsledky je odpovědné záření z blízkého vysílače.

Pro umělé odstínění pletivem se opět zvýšil apetit zvířat, stejně jako jejich dojivost a životnost. Původní úroveň, jaké zvířata dosahovala před postavením vysílače, však už dosažena nebyla.

Člověku by celá tato historka mohla přijít zábavná, kdyby...

Trable se zářením

Na začátku tohoto roku jsme se se ženou přestěhovali do Prahy. Vzápětí jsme začali trpět silnými poruchami spánku, trápily nás noční můry, budili jsme se hrůzou, nespali jsme. Navíc se

u mě i ženy začaly projevovat různé poruchy imunitního systému. Dlouho jsme si marně lámali hlavu, co by to mohlo být; zkoušeli jsme všechno možné, ale marně. Až pak jsme pozvali jednu naši známou senzibilku, jestli by byt neprošla. Přijela, k našemu překvapení však vytáhla detektor na elektromagnetické záření určitých frekvencí, a záhada byla vysvětlena. Ne však k naší radosti. V ložnici i obýváku zjistila velmi vysokou úroveň elektromagnetického záření; zdroj byl víceméně ihned jasný: vysílače signálu pro mobilní telefony na střeších dvou paneláků naproti našim oknům.

Začali jsme podnikat příslušné kroky: přestěhovali jsme se do kuchyně, která je v elektromagnetickém „závětrí“, poohlížíme se po novém bydlení a také jsme se pustili do hledání a studia různých materiálů. Co jsme zjistili, nás do té míry alarmovalo, že jsme se rozhodli jednat. Především jsme požádali příslušnou hygienickou stanici o přeměření úrovně záření v bytu, abychom zjistili, zda nedochází k překročení povolených limitů.

Hygienická stanice to odmítla: tuto službu neposkytuje, máme se obrátit na příslušné pracoviště Státního zdravotního ústavu (SZÚ). To jsme učinili; jako odpověď nám bylo sděleno: „Vámi popsané zdravotní potíže nemohou mít spojitost s elektromagnetickým polem. Výkonová hustota elektromagnetického pole

od vysílačů velmi rychle klesá se vzdáleností a ve Vašem bytě bude jistě hluboko pod hygienickými limity stanovenými v nařízení vlády č. 480/2000 Sb.“ Dále jsme se dozvěděli, že změření by nás stálo 6.359 Kč.

Jak jsme později zjistili, v druhé části odpovědi měl tento pracovník naprostou pravdu: hodnoty v našem bytě jsou hluboko pod limity. V první části však – dovolím si tvrdit – pravdu neměl: tyto hodnoty jsou přesto zhooubné. Proč? Podívejme se na celou věc poněkud blíže.

Oficiální stanoviska našich orgánů

Od roku 1990 do konce roku 2000 u nás platila vyhláška **MZ ČR č. 408, která určovala mezní limit pro záření o kmitočtech 900 a 1800 MHz** (jichž se především pro obsluhu mobilů používá) na **4,3 V/m (= 49 mW/m²)**. To byla hodnota, která se opírala o výzkumy SZÚ, částečně vycházela i z principu předběžné opatrnosti. Poté byl tento limit v tichosti více než desateronásobně změkčen, takže podle **vládního nařízení č. 480/2000 Sb. je limitní hodnota pro frekvenci 900 MHz 41 V/m (= 4 459 mW/m²) a pro 1800 MHz dokonce 58 V/m (= 8 923 mW/m²)**. To je tak vysoká hodnota, že se jí dosahuje jen asi do pěti metrů od samotného vysílače. Mohou

vám tak postavit vysílač přímo před okno a podle norem to bude v pořádku. A když se někdo na hygienickou stanici nebo SZÚ obrátí s důvodným podezřením, že záření poškozuje jeho zdraví, tvrdě narazí a dostane se mu téže odpovědi: „Vámi popsané zdravotní potíže nemohou mít spojitost s elektromagnetickým polem.“

Uvedené hodnoty z nařízení č. 480 kopírují doporučení Rady Evropy, to je také hlavní argument jeho zastánců. Jenže ne každý je tak poslušný jako my: Poláci, Italové, Lucemburčané, ale také Rusové, Švýcaři nebo Číňané používají i nadále starší, desítkrát tvrdší normy! Navíc příslušné oddělení SZÚ zastává ojedinelé tvrdou linii i z mezinárodního hlediska: Nejenže podle tohoto týmu vedeného Ludkem Pekárkem nemají tyto frekvence záření jiný účinek na živý organismus než tepelný (a tam, kde se tepelné změny nedají změřit, tedy žádný účinek podle nich není); tento tým dokonce popírá existenci tzv. hypersenzitivity některých lidí na elektromagnetická pole a tvrdí (a snaží se tento náhled prosadit na mezinárodní scéně), že tito lidé ve skutečnosti trpí psychosomatickým syndromem, tj. že se u nich příslušné symptomy projevují ze strachu před EM zářením. Já a moje žena jsme živým důkazem, že tomu tak není: o EM záření jsme nic nevěděli, dokud se u nás nevyskytly zdravotní obtíže, o nějakém strachu tedy nemůže být řeč.

Abych to tedy shrnul: Pracovníci SZÚ a hygieny, kteří jsou placeni z našich daní za to, aby chránili naše, tj. veřejné zdraví, ve skutečnosti přihlížejí jeho poškození, ba přímo na něj dohlíží. Na dovršení všeho se ještě z lidí, u nichž k poškození dojde, snaží udělat bláznů, tj. nemocné tzv. psychosomatickým syndromem. To je vskutku alarmující situace. Na Západě se připouští, že lidí tzv. hypersenzitivních na EM pole jsou v populaci 3 % (někteří lékaři hovoří až o 10 %). Já osobně si ne-

Kdo nás ochrání před mobilními vysílači? aneb ...

 myslím, že bychom, může žena a já, byli „třiprocentní“. Jsem přesvědčen, že EM radiace působí na buňky všech lidí stejně, jsou ovšem lidé, u nichž začnou bít kontrolní systémy na poplach dřív, u jiných později, a u dalších, bohužel vůbec. To jsou pak lidé, kteří z neznámých důvodů (když ono těch příčin může být tolik, řekla mi pracovnice hygieny) umírají na rakovinu. Jaká jsou tedy zdravotní rizika EM záření?

Pokrytí: naše buňky mají signál

EM záření zřejmě zasahuje nejcitlivější místa organismu. Dráždí buňky žláz s vnitřní sekrecí a vyvolává větší produkci hormonů. Tím se dostává do nerovnováhy hormonální systém, který reguluje činnost celého organismu. Jsou zaznamenána onemocnění štítné žlázy vyvolaná podle všeho zářením mobilních vysílačů; dochází k větší produkci tzv. stresových hormonů, tzn. že člověk je neustále ve větším stresu, má subjektivní pocit nervozity, neklidu, nesoustředění. Naopak dochází k narušení činnosti epifyzy a k poruchám tvorby melatoninu, tedy důležitého hormonu odpovědného za regeneraci a správnou funkci imunitního systému. A narušili se funkce imunitního systému, je v ohrožení celý organismus; konečným důsledkem může být zhoubné bujení.

Vedle hormonálního a imunitního systému jsou dalšími citlivými body zasaženými EM zářením enzymatický systém (poruchy metabolismu), krvetvorba (změny krevního obrazu), pohlavní žlázy a buňky (snížení plodnosti), nervová soustava, ale i genetická informace. Pokud tedy trpíte nespavostí, nesoustředěností, nervozitou, zhoršováním paměti, ale také krvácením z nosu nebo nevysvětlitelnými alergickými reakcemi, poohlédněte se po střechách sousedních domů, jestli tam nejsou umístěny vysílače; velkým zdrojem tohoto záření je ovšem i váš vlastní mobil, wi-fi a zejména bezdrátový telefon.

Naše odpovědné instituce ovšem zatvrzele trvají na svém: netepečné působení těchto EM polí na živé tkáně neexistuje! Kolik lidí ještě bude muset závažně onemocnět, než se jejich postoj změní.

Přitom je to tak zřejmé: jestliže má signál náš mobil, má ho i náš mozek a všechny naše buňky, i když si to neuvědomujeme. Ten signál je však rozdílně silný: zatímco **náš SZÚ považuje za zdravotně nezávadné 8 923 mW/m²**, doporučují baubiologové, na základě empirické zkušenosti, pro zdravé bydlení hodnotu pod **0,0001 mW/m²**. (Skutečně zde není chyba v jednotkách: baubiologové doporučují hodnoty **90 000 000x nižší, než jaké považuje za bezpečné** a při trvalé expozici neohrožující zdraví naše vláda.) A kolik jsme naměřili v našem pronajatém bytě? Na některých místech až **2 mW/m²**. Mimochodem, podle mnichovského **Ekologického institutu stačí pro telefonování signál o intenzitě**

0,000 000 1 mW/m².

Ale proč by operátoři nepřidali, když jim to vláda dovolí...

Dramatický vývoj posledních let

Na závěr si shrňme některá fakta:

✓ v červnu 2000 se v Salcburku konala mezinárodní vědecká konference; účastníci přijali tzv. Salcburskou rezoluci, v níž v rámci předběžné opatrnosti doporučují **považovat za bezpečnou hodnotu 1 mW/m²**; rezoluci podepsalo 20 vědců (z toho 7 profesorů) ze Švýcarska, Nového Zélandu, Číny, USA, Itálie, Skotska, Ruska, Rakouska, Kanady, Polska a Švédska;

✓ od 1. 1. 2001 vstupuje v ČR v platnost vládní nařízení č. 480, podle něhož je **bezpečná hodnota do 8,923 mW/m²**;

✓ v r. 2002 vydává hygienická služba rakouské spolkové země Salcbursko oficiální doporučení, podle něhož je za bezpečné možno považovat tyto hodnoty, které by neměly být překračovány: venkovní prostor 0,01, vnitřní prostor **0,001 mW/m²**;

✓ v říjnu 2004 pořádá WHO v Praze seminář o elektrické hypersenzitivitě; čeští zástupci prezentují svou teorii, že žádná taková senzitivita neexistuje, protože živý organismus na tento druh záření nereaguje; zdravotní obtíže jsou prý vyvolány pouze strachem z EM pole;

✓ V tomtéž roce zveřejňují vědci z univerzity v maďarském

Szegedu výsledky dlouhodobé studie, podle níž muži často používající mobilní telefony, musí počítat s tím, že jim drasticky poklesne počet aktivních spermií v ejakulátu (až o 25 %); v r. 2006 tyto výsledky potvrzují američtí a indiští vědci;

✓ V r. 2006 vydává SZÚ brožuru Neionizující záření, v níž autoři shrnují: „*Jsou všechny důvody soudit, že pro expozici neionizujícímu záření byla nalezena bezpečná omezení, při jejichž dodržení tento faktor nemůže poškodit zdraví. Nelze tedy předpokládat, že by mohly existující zdroje EM záření způsobovat obyvatelstvu zdravotní potíže.*“

✓ září 2007: Evropská agentura pro životní prostředí EEA vydává na základě 600stránkové odborné studie ke snížení limitů pro EM záření; ředitelka EEA **Jacqueline McGladeová** říká: „*Existují jasné důkazy o tom, že ti, kdo často používají mobil, tedy asi 460 hodin za rok, a to více než 15 let, vykazují tendence k mozkovým nádorům, gliomům a jiným druhům tumorů.*“ Prof. **Franz Adlkofer** z Mnichova uvádí, že technologie UMTS poškozuje DNA 10krát více než technologie GSM;

✓ prosinec 2007: ministr **Julínek** a premiér **Topolánek** pode-

pisují nové nařízení vlády o ochraně před neionizujícím zářením č. 1/2008 Sb., které bez ohledu na množství se zdravotní potíže lidí a jejich stížnosti potvrzuje stávající limity;

✓ leden 2008: hlavní hygienik Salcburska **MUDr. Gerd Oberfeld** zveřejňuje studii provedenou ve dvou obcích ve Štýrsku: v okruhu do 200 m od vysílače byl zjištěno více než čtyřikrát vyšší riziko výskytu rakoviny než v okruhu 200 až 1200 m; souvislost je průkazná.

Budeme čekat, až Evropská unie donutí naše zdravotníky k revizi nesmyslných limitů, nebo se sami začneme dovolávat svého práva na ochranu zdraví? Druhou variantu považují osobně za prozřetelnější i důstojnější. Proto jsem se obrátil na hygienickou stanici, proto budu psát dopisy hlavnímu hygienikovi, ministři zdravotnictví i vedení SZÚ. Doufám, že nezůstanu sám. Už kvůli těm kravám pana Pergera, které vrtěly hlavami, než pošly, ale také kvůli včelám, ptákům a dalším zvířatům a kvůli nám, lidem.

Radomil Hradil

Bližší informace viz například: www.elektrosmog.cz, www.buergerwelle.ch, [elektrosmog.blog.cz](http://www.elektrosmog.blog.cz) a <http://elektro.tzb-info.cz/t.py?t=2&i=4530&h=15&pl=42>

EKO zprávy

▼ **V lednu se uskutečnilo první setkání místních biozemědělců v Podolí u Bouzova**, jako iniciace nové spolupráce a vzájemné lokální podpory. Kromě tří bio farem přímo v Podolí se schůzky účastnili také farmářští přátelé z Karlova, hosté z Waldorfské školy v Olomouci a ze Semil, jakožto i zástupci o.s. Permalot spolu s místními podporovateli. Mezi probíranými tématy bylo představení zúčastněných jednotlivců, podniků a plánů, vytvoření plánu pro ornou půdu Permalotu a mimo jiné i nastínění možnosti vzájemné spolupráce, která by časem mohla vyústit ve družstvo nebo spolek s možností implementace alternativního směnového systému jako je například LETS. (pv)

▼ **Biopaliva problém globálního oteplování neřeší**, ale naopak jej prohlubují. Některá produkují až 400krát více oxidu uhličitého než ta fosilní. Vyplývá to ze studie amerických vědců, která byla zveřejněna v prestižním odborném časopise Science. Problém spočívá v tom, že biopaliva produkují oxid uhličitý ještě dříve, než si je natankujeme do svého auta. Podle výsledků studie produkují biopaliva 17krát až 423krát více oxidu uhličitého než fosilní paliva, která mají nahradit.

Škody se liší dle toho, kde konkrétně se třtina, olejové palmy či řepka pěstuje. Ne všechna biopaliva jsou však podle vědců neekologická. Efektivní jsou například ta z préríjní trávy, která sama neustále dorůstá a není kvůli ní třeba nic kácet.

Zdroj: Aktuálně.cz

▼ **Bionafta je na rozdíl od nafty vyrobené z ropy netoxická** a v přírodě se snadno rozkládá (biodegraduje). Také při spalování bionafty vzniká o 60% méně CO₂ než při spalování klasické nafty. Další výhodou bionafty je její vyšší čistota. Díky tomu se snižuje opotřebení motoru a prodlužuje se životnost vstřikovacích jednotek motoru. EU musí počítat s navýšováním cen potravin, v souvislosti s přidáváním bioethanolu do benzínu. Očekává se nárůst cen obilí mezi 5–20 procenty. K naplnění nádrže auta čistým bioethanolem je potřeba tolik obilí, kolik jídla spotřebuje člověk za rok. Například při výrobě etanolu se spotřebuje až 6krát více energie než je z něj možné získat. Nabízí se tedy otázka, jestli máme v době, kdy velká část světa trpí hladem, krmit lidi nebo automobily. Konečná energetická bilance je pak taková, že k vyprodukování paliva je potřeba přibližně o 30 % více energie než získáme jeho spálením. <http://www.inovace.cz>